

ŽLIČARKA *Platalea leucorodia*
SPOONBILL - On 24th March 1996 at Rače
 near Maribor

Potem ko se je stopil led, ki je skoraj štiri mesece prekrival Račke ribnike, sem jih 24. marca 1996 ponovno obiskal. Osnovni namen obiska je bil štetje kormoranov, ki pa jih tega dne na ribnikih ni bilo.

Ker so zaradi izlova rib izpustili vodo iz Malega ribnika, je to privabilo veliko jato čapelj in rečnih galeb. Rečni galebi so se hranili s številnimi tričetrt kilograma težkimi poginulimi tolstolobiki, ki so ležali naplavljeni na mulju. Čaplje pa so stale v plitvi vodi ali počivale na mulju. Med počivajočimi pticami je bila tudi bela čaplja, z jasno vidnim čopom, črnimi nogami in zaobljenim črnim kljunom. Določitev seveda ni bila vprašljiva - bila je odrasla čaplja žličarka *Platalea leucorodia*. Ptica se ob mojem prihodu ni vznemirila, tako da je bilo časa za opazovanje več kakor dovolj. Posebno pozornost sem namenil njenemu oprsju, vendar rumene barve, ki jo omenja priročnik za svatovsko perje, nisem opazil, pa tudi čop se mi ni zdel prav nič rumen.

Ko sem nato štel sive čaplje *Ardea cinerea*, je sledilo še eno presenečenje. Med 37 pticami sem opazil še rjavo čapljo *Ardea purpurea*, ki pri nas v Račah prav tako ni preveč reden gost. *Andrej Šorgo, Ptujška 91, 2327 Rače*

RJASTA GOS *Tadorna ferruginea*
RUDDY SHELDUCK - 5 (3 juveniles and 2 adults) on 7th September 1991, and male on 2nd March 1996 at Ormoško jezero (also 3 *Sterna caspia* and *Stercorarius parasiticus* on 7th September 1991)

Moje prvo srečanje z rjastimi gosmi je bilo 7.9.1991 na Ormoškem jezeru. V čudovitem in jasnem vremenu je proti večeru na plitvini sredi akumulacije brodilo in plavalo kar pet (5) osebkov. Tri (3) so bile v prvoletnem mladostnem perju v prevladujočih sivo rjavih tonih, dve (2) z belkastima glavama in bistveno bolj barvno kontrastnim perjem pa sem določil za odrasla osebk. Tankega črnega vratnega obroča pa mogoče tudi zaradi razdalje opazovanja (okoli 400 m) nisem videl. Kot zanimivost naj dodam, da sem hkrati opazoval še tri odrasle severne čigre *Sterna caspia* in temno varianto bodičaste govnačke *Stercorarius parasiticus*. Slednja je celo večkrat napadla severne čigre,

potem pa odletela proti toku reke Drave. Zaradi vojne jeseni, ki jo je zaznamovalo bombardiranje Čakovca in Varaždina, je bila gladina jezera izredno nizka. Vse tri omenjene vrste so skupaj z množico zanimivih pobrežnikov počivale in bredle po velikanskih peščenih plitvinah jezera!

No, 2.3.1996 sem s kolegom Jakobom Smoletom štel vodne ptice na Ormoškem jezeru. Pogled skozi teleskop nama je razkril od sonca ožarjenega svatovsko obarvanega samca rjaste gosi, ki je mirno plaval na gladini jezera. Črni vratni obroček je bil tokrat viden naravnost odlično! Z Jakobom pa sva imela tudi srečo: kaj lahko bi se zgodilo, da bi rjasta gos odletela, še preden bi jo videla. Na jezeru je malo pred tem lovil gosi in druge vodne ptice odrasel orel belorepec *Haliaeetus albicilla*.

Po poročilu Komisije za redkosti (*Acrocephalus* l. 16, št. 73, str. 194) je bila rjasta gos v zadnjih 50ih letih opazovana v Sloveniji enkrat samkrat. Avtor notice meni, da so bile ptice v obeh opazovanjih prej divje kot ne: pa vendar nas lahko kljuje vprašanje, ali rjaste gosi niso nemara pobegnile kakšnemu lahkomišelnemu gojitelju. Takšno onesnaževanje evropske avifavne postaja resen naravovarstveni problem, žal skoraj brez meja. *Borut Stumberger, 2282 Cirkulane 41*

VELIKI ŽAGAR *Mergus merganser*
GOOSANDER - 2 on 15th April 1996 at Ptujsko jezero

Dne 15.4.1996 sem se odločil, da jo mahnem po drugi poti iz šole kot običajno. Z glavne ceste sem zavil na pot ob Dravi, med ptujskim mostom in sotočjem stare Drave in kanala. Temperatura se je gibala okoli 12°C, nebo je bilo prekrito z oblaki in vsake toliko je rahlo pršelo.

Že takoj na začetku sem se prepričal, da se nisem zaman odločil za ornitološki izlet, kljub temu da sem bil brez kakršnega koli pripomočka. Blizu nasipa sta mirno plavala dva velika žagarja *Mergus merganser*. Na samcu sem lepo videl belo oprsje in zaobljeno glavo brez štrlečih peres, samica pa je imela navzdol obrnjeno štrleče perje. Takoj zatem pa se je tik pred menoj na tla spustil belovrati muhar *Ficedula albicollis*, vendar je že po nekaj trenutkih spet odletel.

Največje presenečenje pa je šele sledilo. Nasproti hiše, ob kanalu, je približno 20 m pred menoj vzletela smrdokavra *Upupa epops*. Prepoznal sem jo po njenih nezgredljivih